

1 Existența unei proceduri specifice pentru cereri cu valoare redusă

Nu există o procedură specifică pentru cererile cu valoare redusă. Cererile cu valoare redusă sunt audiate de judecătorul de pace (*giudice di pace*).

Ca regulă generală, procedurile judiciare înaintate judecătorului de pace sunt menținute cât mai simple cu putință (articolele 316-318 din Codul de procedură civilă).

1.1 Sfera de aplicare a procedurii, plafon

Judecătorii de pace au competență în litigiile referitoare la bunuri mobile cu valoare de până la 5 000 EUR, cu excepția cazului în care legislația prevede altfel.

Acțiunile în despăgubire în legătură cu accidentele rutiere sau cele privind traficul pe apă sunt, de asemenea, audiate de judecătorul de pace, cu condiția ca valoarea litigiului să nu depășească 20 000 EUR.

Indiferent de valoarea implicată, judecătorul de pace audiază toate cauzele care presupun:

stabilirea delimitărilor și respectarea distanțelor în cazul plantării de copaci și de garduri vii, astfel cum sunt prevăzute de lege, reglementări sau uzanțe;

sfera de aplicare și folosirea serviciilor unui bloc de apartamente;

relațiile dintre proprietari și ocupanții locuințelor în ceea ce privește fumul, vaporii, căldura, zgomotul, vibrațiile și alți poluanți similari care depășesc nivelurile normale;

dobânda sau costurile accesorii aferente plății cu întârziere a pensiei sau a indemnizațiilor sociale.

Prin Legea nr. 57 din 28 aprilie 2016, Parlamentul italian a împuternicit guvernul să reformeze sistemul judecătorilor onorifici. Împuternicirea prevede, de asemenea, extinderea jurisdicției judecătorilor onorifici prin creșterea plafonului pentru valoarea cauzelor pe care le tratează de la 5 000 EUR la 30 000 EUR și, respectiv, la 50 000 EUR în cazurile de despăgubire pentru prejudiciile sau vătămările suferite ca urmare a unor accidente rutiere. Împuternicirea nu a fost încă pusă în aplicare, astfel încât noile norme nu se aplică încă.

1.2 Aplicarea procedurii

Acțiunile aduse în fața judecătorului de pace încep cu o citație (*citazione*) de a se înfățișa în instanță la audierea programată. O cerere poate fi înregistrată și verbal, situație în care judecătorul de pace o înregistrează într-un document pe care reclamantul îl prezintă părâtului, împreună cu o citație de a se înfățișa în instanță la audierea programată (articolul 316 din Codul de procedură civilă). Cererea trebuie să denumească instanța și părțile și să stabilească faptele și obiectul cauzei. Termenul-limită între data transmiterii citației și cea a înfățișării este redus la jumătate față de termenul autorizat în cazul unei acțiuni aflate pe rolul tribunalului (*tribunale*), și anume 45 de zile (articolul 318 din Codul de procedură civilă). La prima audiere, judecătorul de pace interoghează părțile, după cum crede de cuviință, și face o încercare de conciliere: dacă aceasta reușește, se consemnează într-un proces verbal acordul la care s-a ajuns. Dacă încercarea de soluționare nu reușește, judecătorul de pace va solicita părților să relateze integral faptele și să prezinte documentele sau orice alte dovezi care vin în sprijinul revendicărilor, al apărării și al obiecțiilor lor. Dacă pare că este necesar, având în vedere comportamentul părților la prima audiere, judecătorul de pace va programa, numai o singură dată, o nouă audiere care să permită prezentarea, respectiv, obținerea de probe suplimentare. Documentele depuse de părți pot fi incluse în dosarul cauzei și păstrate acolo până la finalizarea judecării cauzei.

1.3 Formulare

Nu există formulare-tip.

1.4 Asistență

Atunci când valoarea în cauză nu depășește 1 100 EUR, părțile se pot reprezenta singure în fața judecătorului de pace (articolul 82 din Codul de procedură civilă; a se vedea fișa informativă „Cum puteți sesiza o instanță de judecată”).

În toate celelalte cazuri, părțile trebuie să fie asistate de un avocat. Totuși, judecătorul de pace poate, în funcție de natura și de sfera de aplicare a cauzei, să permită unei părți să acționeze personal în calitate de parte a litigiului, la cererea verbală sau de altă natură a părții respective.

Judecătorul verifică dacă părțile au parcurs toate etapele necesare înfățișării lor în fața instanței și, dacă este necesar, acesta va solicita părților să completeze sau să reglementeze orice document pe care judecătorul îl consideră a fi în neregulă.

Dacă judecătorul constată un viciu în procura specială dată avocatului, acesta va stabili un termen-limită până la care părțile trebuie să remedieze viciul.

Dacă viciul este remediat în cadrul termenului-limită, cererea se consideră reglementată iar efectele sale pe fond și cele procedurale se vor aplica de la data primei sale comunicări (articolul 182 din Codul de procedură civilă).

1.5 Norme privind administrarea probelor

Normele privind obținerea probelor sunt aceleași ca în cazul unei proceduri judiciare obișnuite (a se vedea fișa informativă privind „Obținerea probelor”).

1.6 Procedura scrisă

Nu există nicio dispoziție cu privire la o procedură exclusiv în scris, întrucât judecătorii de pace sunt obligați să audieze părțile și să încerce să găsească o soluționare.

1.7 Conținutul hotărârii

De obicei, se aplică regulile procedurii ordinare.

Împuternicirea de a reforma sistemul prevede posibilitatea ca judecătorii onorifici să se pronunțe „ex aequo et bono” (din motive de echitate fundamentală), fără a face o trimitere specifică la normele juridice, în cauze cu o valoare de până la 2 500 EUR.

În prezent, această opțiune este deschisă judecătorilor de pace în cauze cu o valoare de până la 1 100 EUR.

1.8 Rambursarea cheltuielilor

Există vreo restricție cu privire la rambursarea cheltuielilor de judecată? Dacă da, care este aceea?

Deciziile care stabilesc repartizarea cheltuielilor de judecată se adoptă în baza normelor obișnuite; prin urmare, partea care pierde trebuie să plătească cheltuielile de judecată. Totuși, este posibil ca părțile să fie nevoite să își plătească fiecare propriile cheltuieli de judecată, în cazul în care ambele pierd sau din orice alt motiv justificat.

1.9 Posibilitatea de a ataca hotărârea

Normele privind hotărârile bazate pe echitate fundamentală (*sentenze di equità*, în litigii cu o valoare care nu depășește 1 100 EUR) au fost modificate în 2006: astfel de hotărâri pot fi atacate numai dacă există o încălcare a normelor procedurale, a dreptului constituțional sau comunitar sau a principiilor care se aplică obiectului cauzei.

Aceste dispoziții se aplică tuturor hotărârilor judecătorești pronunțate cu începere de la 2 martie 2006 (articolul 27 din Decretul-lege nr. 2006/40).

Hotărârile judecătorești bazate pe principiul echității fundamentale pronunțate anterior acestei date pot fi atacate la Curtea de Casație (în termenele-limită legale) numai pe motivul încălcării normelor constituționale, comunitare sau procedurale, al violării principiilor care se aplică obiectului cauzei sau al absenței unei declarații corespunzătoare a temeiurilor hotărârii inițiale. Hotărârile pronunțate de judecătorul de pace cu privire la amenzi administrative pot să fie contestate numai printr-o cale de atac extraordinară la Curtea de Casație.

Toate celelalte hotărâri judecătorești pronunțate de judecătorul de pace pot fi atacate.

A se vedea fișele informative privind [sistemul judiciar](#), [competența](#) și [modul în care se va proceda](#).

Anexe conexe

Codul de procedură civilă

Ultima actualizare: 21/07/2022

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.